

GURIERUL ORTODOX

PUBLICAȚIE
A BISERICII ORTODOXE
DIN REPUBLICA MOLDOVA

Apare din iunie 1995 cu binecuvântarea ÎPS Vladimir, Mitropolit
al Chișinăului și al întregii Moldove
Nr. 06(227), 17 iunie 2010

Taina Sfintei Împărtășanii în perioada Postului

Sfânta Împărtășanie, Cuminecătura sau Euharistia este Taina prin care creștinii se unesc cu trupul și sângele Mântuitorului, spre iertarea păcatelor și primirea vieții celei veșnice.

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel este un bun prilej pentru fiecare dintre noi de a ne spovedi și de a primi, după cuviință, Taina Împărtășaniei. Această taină a fost instituită de Însuși Mântuitorul Iisus Hristos, la Cina cea de Taină, fiind săvârșită încă de la începuturile Bisericii.

Inițial, creștinii se împărtășeau cu Trupul și Sângele lui Hristos la fiecare Sfântă Liturghie, apoi au rărit. În secolul al IV-lea spre exemplu avem informații de la Sfântul Vasile cel Mare pentru faptul că acei creștini se împărtășeau de patru ori pe săptămână. În secolul al XV-lea avem o mărturie a

Sfântului Simeon al Tesalonicului când aflăm că Împărtășania se oferea fiecărui credincios la un interval de patruzeci de zile. Cu alte cuvinte, este recomandat ca în intervalul celor patruzeci de zile creștinul să se împărtășească.

Credincioșii primesc Taina Sfintei Împărtășanii după o pregătire specială. Între exigențele absolut necesare pentru Cuminecarea cu Trupul și Sângele Mântuitorului Hristos se numără o viață morală adecvată, rugăciunea, postul. Toate acestea fac parte din panoplia ostanelilor pe care fiecare creștin o are sau o pune în lucrare, încât demersul și mersul lui spre Împărăția lui Dumnezeu să nu fie doar formal, ci să fie unul de fond. A te împărtăși cu Trupul și Sângele Mântuitorului Hristos trebuie să fie o constantă a fiecărui creștin.

DECLARAȚIA MEMBRILOR SINODULUI BISERICII ORTODOXE DIN MOLDOVA

După Adunarea generală a Bisericii Ortodoxe din Moldova, desfășurată în ziua de 8 mai la Chișinău în scuarul Catedralei "Nașterea Domnului", la care în prezența a peste 40 000 de credincioși din toate eparhiile și protopopiatele Biserica și-a exprimat poziția fermă întru susținerea desfășurării referendumului pentru predarea în școală a "Bazelor Ortodoxiei", oameni politici, inclusiv aflați la guvernare, au început pe diverse căi și prin diverse metode, să exercite presiuni asupra episcopatului și preoțimii în vederea influențării clerului pentru a-și schimba poziția.

Se afirmă precum că susținerea de către Biserică a inițiativei cu privire la introducerea în programa națională de învățământ a "Bazelor Ortodoxiei" constituie o "problemă" pentru Guvern, unii lideri de partide ajungând să ceară "demisia" Mitropolitului Chișinăului și al întregii Moldove, să intervină cu „învățăminte” și „povețe” la adresa Bisericii. Instituția, care conform tuturor sondajelor de opinie, se bucură de cea mai sporită încredere din partea poporului, a început să fie acuzată că se implică în politică, dându-se de înțeles că o asemenea implicare ar fi constituit un lucru nepermis.

Noi, Membrii Sinodului Bisericii Ortodoxe din Moldova, luând act de această campanie denigratoare, declarăm următoarele:

Ca instituție ecleziastică ce cuprinde în sânul său majoritatea covârșitoare a cetățenilor Republicii Moldova, dar și în calitatea sa de for cu autoritate morală supremă, Biserica Ortodoxă decide de sine stătător când, în ce forme și cu ce scopuri să se implice în procesul politic. Istoria multiseculară a poporului nostru ortodox cunoaște o sumedenie de exemple când

implicațiile de acest fel ale Bisericii au avut un impact benefic, influențând politicienii să-și ajusteze deciziile necesităților și intereselor vitale ale populației; așa a fost în trecut și așa va fi în viitor.

Opunerea masivă cu care întâmpină clasa politică națională inițiativa membrului corespondent Valeriu Pasat, președintele grupului de inițiativă pentru desfășurarea referendumului republican legislativ privind introducerea în învățământul preuniversitar a disciplinei "Bazele Ortodoxiei", obstacolele care se încearcă a fi ridicate pentru a împiedica procesul de colectare a semnăturilor, amenințările care au început să parvină la adresa clericilor, membrilor Grupului de inițiativă din rândul mirenilor, toate aceste fapte ne conving de necesitatea existenței în Republica Moldova a unei forțe politice, menită să apere drepturile și să reprezinte interesele creștinilor ortodocși și ale Bisericii în ansamblu. În acest sens considerăm justă și binevenită declarația domnului Pasat privind intenția de a constitui un partid politic nou de orientare creștin-ortodoxă.

În cele două decenii de independență asemenea tentative nu s-au realizat. A fost, ce-i drept o încercare de a folosi titulatura de "partid creștin", însă rezultatul s-a dovedit a fi unul anti-creștinesc, deoarece sub această titulatură s-a urmărit, de fapt, dezbinarea Bisericii Ortodoxe din Moldova. În intenția creării unei noi formațiuni politice vedem însă cu adevărat dorința de a da un suflu nou în viața politică din țara noastră, o perspectivă care deschide o cale largă procesului de conlucrare a Bisericii cu Statul întru binele poporului nostru ortodox, în conformitate cu morala și tradițiile sale.

În acest sens, suntem dispuși să acordăm o susținere deplină procesului de afirmare în viața publică a unei noi forțe politice.

VLADIMIR,
Mitropolitul Chișinăului și al Întregii
Moldove

SAVA,
Episcop de Tiraspol și Dubăsari

ANATOLIE,
Episcop de Cahul și Comrat

PETRU,
Episcop de Hâncu, Vicar al Mitropoliei
Chișinăului și al întregii Moldove

MARCHEL,
Episcop de Bălți și Fălești

Rânduielele duhovnicești ale postului

În perioada postului creștinii ortodocși merg la duhovnicii lor din parohii pentru a se mărturisi și pentru a primi dezlegare să se împărtășească. Ei împlinesc astfel porunca Mântuitorului Iisus Hristos lăsată Sfinților Apostoli și prin ei nouă tuturor de a se lepăda de păcate și de grijile vieții pentru a se împărtăși cu Trupul și Sângele Său. Postul este o perioadă de înfrânare și de abateră de la plăceri, confort. De asemenea, este o întoarcere de la această ofertă a lumii spre cele duhovnicești.

Dincolo de a fi numai o modalitate prin care ne facem anamneza păcatelor, Spovedania are rolul de a ne reda limpezimea gândurilor și pacea inimii, pregătindu-ne astfel pentru Euharistie și pentru întâlnirea autentică cu aproapele. Spovedania șterge păcatele, ușurează sufletul și ne dă posibilitatea să ne apropiem de Dumnezeu.

În ultimii ani, din ce în ce mai mulți credincioși vin la Biserică pentru a primi Sfintele Taine. Aceștia vin atât la începutul, cât și spre sfârșitul postului. Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel se va încheia pe 29 iunie (stil vechi).

Ce gânduri ar trebui să ne anime în acest post?

Postul Sfinților Apostoli este un prilej de bucurie duhovnicească, întrucât ne face părtași la una dintre nevoițele pe care ei și le-au asumat. Sfinții Apostoli, după mărturia Sfintei Scripturi, posteau adesea (II Cor VI, 5 și XI, 27), mai ales înainte de a lua decizii importante (Fapte XIII, 2-3) și înainte de a săvârși taina hirotoniei (Fapte XIV, 23). De aceea și pentru noi această perioadă are multiple scopuri: postim pentru a face nelucrătoare ispitele vrăjmașului nevăzut, ne ostenim cu metanii pentru a da mai multă putere rugăciunii noastre și smerim trupul spre a-l face bun slujitor al duhului râvnitor de cele cerești. Se cuvine să ne rugăm în acest post pentru ca Dumnezeu să scoată lucrători la secerișul Său (Mt. IX, 38),

apostoli plini de har pentru generațiile de astăzi și să cheme slujitori vrednici în rândul clerului de mir și al cinului monahal, care să fie sare a pământului și lumină a lumii (Mt. V, 13-14). Acest răstimp al postului este și un prilej de pregătire a credincioșilor, prin Taina Spovedaniei, în vederea împărtășirii cu Trupul și Sângele Mântuitorului la Dumnezeiasca Liturghie. În momentul împărtășirii cu Hristos - Cel ce este Același ieri, astăzi și în veci (Evrei XIII, 8) - noi aprofundăm starea de membre vii ale aceluiași organism tainic din care fac parte și Sfinții Apostoli ai Domnului. Este o bucurie și o responsabilitate.

Protosinghel Chiril Lovin,
Mănăstirea Antim

Moldovenii vor avea biserica lor în Moscova

La 2 iunie ÎPS Mitropolit Vladimir a avut o ședință de lucru la biserica cu hramul în cinstea icoanei Maicii Domnului "Triherusa" din Moscova. La întrunire au participat PS Episcop Sava de Tiraspol și Dubăsari care actualmente deține funcția de paroh al sfântului locaș, precum și arhitecți și constructori din Moscova.

S-au tratat obiectivele de proiectare și construcție pe acest loc a unui centru administrativ bisericesc al Mitropoliei Moldovei cu hramul în cinstea "Sf. Kn. Vladimir". Această inițiativă vine din partea Mitropolitului Vladimir, în urma solicitărilor moldovenilor stabiliți cu traiul în Moscova, care a înaintat un demers Patriarhului Kiril și a primit aviz pozitiv.

REAȚIA OFICIALILOR LA DECLARAȚIA SINODULUI BISERICII ORTODOXE DIN MOLDOVA

Premierul Vlad Filat a reacționat astăzi, 16 iunie, la declarația lansată de Mitropolia Moldovei (MM), care susține că decide de sine stătător când, în ce forme și cu ce scopuri să se implice în procesul politic. „Cineva care nu are legătură cu religia scrie aceste declarații ale MM”, a declarat premierul.

Oficialul a menționat că Biserica trebuie să fie pentru toți, dar nu pentru un partid sau altul. „Am văzut și eu panourile, care au împânzit orașul. Eu am spus și acum reiterez că Biserica trebuie să fie pentru toți, dar nu să susțină un partid politic sau altul”, a punctat Vlad Filat.

Sursa: jurnal.md

AGENDA DE LUCRU A ÎPS VLADIMIR, MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI ȘI ÎNTREGII MOLDOVE

14 iunie
Mitropolitul Vladimir a participat la ședința Sinodului Mitropoliei Chișinăului și Moldovei, la care au fost puse în discuție diverse aspecte ale vieții bisericești, fiecare arhiereu prezentând situația din cadrul eparhiei sale.

13 iunie
ÎPS Mitropolit Vladimir a săvârșit o slujbă de pomenire pentru creștinii dreptmăritori deportați în iunie 1941.

12 iunie
Mitropolitul Vladimir a sfințit piatra de temelie pentru biserica *Sf. Ierarh Nicolae*, cea de a doua biserică din or. Briceni.

3 iunie
ÎPS Vladimir a sfințit Răstignirea de lângă satul Roșcana, Strășeni.

31 mai
Mitropolitul Vladimir a participat la

ÎPS Vladimir în mijlocul enoriașilor de la biserica *"Sf. Gheorghe"* din Chișinău lucrările Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse.

27 mai
ÎPS Vladimir a săvârșit Sf. Liturghie la mănăstirea Saharna.

26 mai
ÎPS Mitropolit Vladimir a susținut teza de doctor în economie.

24 mai
ÎPS Mitropolit Vladimir a înmănat diplomele unei noi promoții de absolvenți ai Academiei și Seminarului Teologice din Moldova.

23 mai
În duminica prăznuirii Cincizecimii, ÎPS Vladimir a liturghisit la Catedrala Mitropolitană "Nașterea Domnului".

22 mai
PS Mitropolit Vladimir a liturghisit

la biserica "Sf. M. Mc. Gheorghe" din Chișinău.

21 mai
ÎPS Mitropolit Vladimir a sfințit piatră la temelia bisericii "Sf. Nicolae", s. Maximovca, r. Anenii Noi.

20 mai
ÎPS Mitropolit Vladimir a resfințit biserica "Sf. M. Mc. Gheorghe", s. Volintiri, r. Ștefan-Vodă.

19 mai
În reședința mitropolitană au fost primiți în audiență dl Ion Negrei, viceprim-ministru, dna Tatiana Potâng, vice-ministru al educației și dl Mefodie Vârlan, consilier. Demnitarilor au solicitat această întrevvedere pentru a aborda aspectul introducerii religiei în școală pe bază opțională începând cu 1 septembrie 2010.

DECORAȚII BISERICEȘTI

3 iunie
Constantin Sula decorat cu Medalia "Sf. Ștefan cel Mare",
27 mai
Ieromonahul Juvenalie (Gheras) a fost decorat cu Cruce de Aur, Ierodiaconul Savatie (Celacu) și diaconul Ștefan Ciugui, biserica „Acoperământul Maicii Domnului”, or. Rezina au primit dreptul de a purta orar dublu, iar Prot. Andrei Popovici, cleric al bisericii „Sf. M. Mc. Teodor Stratilat”, or. Soroca, a fost decorat cu paliță; dlui Andrei Furculiță una din înalte distincții patriarhale - Ordinul „Cuv. Daniil al Moscovei”, gr. III.

25 mai
Domnului Valeriu Vdovicenco, profesor de canto i s-a oferit Medalia „Ștefan cel Mare și Sfânt”

24 mai
Au primit înalte distincții bisericești pentru deosebitele lor merite în educarea noilor generații de teologi. Astfel, Prot. Mitr. Ioan Dogot a fost decorat cu dreptul de a sluji cu ușile împărătești deschise până la „Heruvic”, Prot. Andrei Branște a fost decorat cu Mitră, Prot. Veaceslav Ciorbă s-a învrednicit de Crucea cu Pietre Scumpe, Prot. Dumitru Tolico și Prot. Victor Ceresău au fost distinși cu Palițe, iar Pr. Ioan Uglea a fost ridicat în treapta de Protoiereu.

22 mai
Prot. Nicolae Florinschi de la biserica „Sf. Gheorghe” din Chișinău a fost distins u dreptul de a sluji cu Ușile Împărătești deschise până la Tatăl Nostru, iar clericul bisericii Prot. Mitr. Dmitri Pirojkov și Prot. Vitalie Șincari s-au învrednicit de Ordinul „Cuv. Paisie Velicikovski”, gr. II, diaconul Gheorghe Simac a fost avansat în treapta de protodiacon, dirijoara de cor, doamnei Valeria Diaconu, primit medalia „Cuv. Parascheva”.

20 mai
părintele-paroh Rostislav Băbălău de la biserica "Sf. M. Mc. Gheorghe", s. Volintiri, r. Ștefan-Vodă a fost decorat cu Paliță și Cruce cu Pietre Scumpe. și alți ctitori și oameni de bună credință care au contribuit la lucrările de renovare, precum domnul primar Vasile Cofelnic care a fost decorat cu Medalia „Sf. Ștefan cel Mare”, iar domnul Nicolae Malache, liderul satului, s-a învrednicit de Ordinul „Cuv. Paisie Velicikovski”, gr. II. Deosebite cuvinte de mulțumire au fost adresate Primăriei s. Volintiri, pentru contribuția materială generoasă la finalizarea picturii interioare a bisericii.

Câțiva clerici ai Catedralei "Sf. Nicolae" din or. Orhei au fost menționați cu distincții bisericești: Prot. Iulian Rusu a fost decorat cu Mitră, Prot. Emilian Bulgac și Prot. Alexandru Firfa au primit Crucea cu Pietre Scumpe. De Cruce cu Pietre Scumpe s-a învrednicit și Prot. Ioan Timuș, s. Plop-Știubei

AU FOST HIROTONIȚI

13 iunie
În cadrul Liturghiei de la catedrala din Chișinău, Veaceslav Asaula a fost hirotonit în treapta de diacon, iar diaconul Alexandru Ilescu în treapta de preot pe seama mănăstirii cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, s. Hârbovăț, r. Călărași

22 mai
În cadrul Liturghiei de la biserica „Sf. Gheorghe” din Chișinău, Maxim Radu-Tătaru, absolvent al Facultății de Teologie din București, a fost hirotonit diacon

20 mai
Foca Timuș, a fost hirotonit în treapta de diacon.

Drumul Crucii străbate Moldova

3 iunie 2010, în ziua prăznuirii Sfinților Împărați Constantin și Elena, peste 100 de creștini ortodocși au pornit din cel mai nordic punct al Moldovei, satul Naslavcea, cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Vladimir, Mitropolitului Chișinăului și a Întregii Moldove, în Drumul Crucii prin țară.

Dimineața, o liturghie sărbătorească a fost săvârșită de un sobor din cinci preoți din toată țara în vechea biserică a Adormirii Maicii Domnului din Naslavcea. A urmat un moleben în care creștinii s-au rugat pentru întărirea credinței drept-măritoare, țării, de-Dumnezeu-iubitoarei stăpâniri și, de altfel, pentru propria sănătate

și putere. Ei au de parcurs 650 km pe jos, însemnând Moldova cu semnul Sfintei Cruci.

Trăim în vremuri grele, în vremuri de cernere și această formă de rugăciune și osteneală în comun cu toată țara este strigătul nostru de ajutor la Dumnezeu. Să nu ne lase, să nu ne uite... Să ne învie credința și dragostea unul față de altul.

Drumul Crucii este un Drum al pocăinței, al rugăciunii. Nu e o simplă adunare sau călătorie. Este o luptă, o luptă pentru adevăr, pentru Credință, pentru Țară, dar, în primul rând, pentru mântuire, pentru veșnicie. Acesta fiind adevăratul scop al săvârșirii unei astfel de lucrări.

În fruntea procesiunii se vor afla icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Hârbovăț, din Catedrala Mitropolitană, icoana Sf. Fericitei Maicii Matrona cu o părticică din moaște, icoana Maicii Domnului Pantanassa, părțile de moaște ale cuvioșilor Zosima, Savatie și Gherman de la Solovăț, ale noilor sfinți mucenici din Aiud, România, și din Serbia.

Precizăm că Drumul Crucii de la Nordul la Sudul și de la Vestul la Estul Moldovei este organizat, deja pentru a doua oară (prima a fost în 2005), din inițiativa Asociației Creștinilor Ortodocși din Moldova „Fericita Maică Matrona” și va dura 20 de zile.

A fost sfințită o cruce enormă lângă satul Roșcana, Strășeni

Ziua închinată Sfinților Întocmai cu Apostolii Împărați Constantin și Elena a fost cu totul deosebită pentru locuitorii din mai multe sate din raionul Strășeni, iar în mod special pentru satul Roșcani.

Un bun creștin roșcănean dl Constantin Sula, fost primar al localității, iar actualmente vicedirector al CCCEC, a venit cu inițiativa ca pe cel mai înalt loc din preajma satului să înalțe o răstignire. Acest gând binecuvântat și bineplăcut Domnului a fost posibil a fi împlinit tocmai în ziua când își serbează ziua de naștere.

Așa după cum Sf. Împărat Constantin cel Mare înainte de o grea luptă a primit binecuvântarea Domnului văzând pe cer semnul Sf. Crucii cu inscripția "întru acesta vei învinge", așa și fratele Constantin a venit cu un gând ales de Sus de a însemna localitatea cu o binecuvântare cerească.

Enorma Cruce metalică de circa 12 m luminează totul în jurul său. Astfel, nu doar locuitorii satului, dar și cei din satele megieșe, precum și trecătorii de pe traseul adiacent nu pot trece neobservând aleasa sfințenie luminândă.

Sf. Cruce a fost sfințită de către Mitropolitul Vladimir, care a fost înconjurat de un sobor de preoți din raion. Sute de oameni s-au adunat la o rugăciune comună mărturisind că n-au mai avut parte de o astfel de bucurie duhovnicească.

Pentru truda depusă întru promovarea valorilor dreptmăritoare ierarhul i-a înmănat dlui Constantin Sula înalta apreciere mitropolitană - Medalia "Sf. Ștefan cel Mare", iar primarul de Roșcani dl Stelian Lungu i-a acordat titlul de cetățean de onoare al localității.

Mitropolitul Vladimir a menționat că această Cruce este prima de astfel de dimensiuni și este foarte originală după concept, fiind bine amplasată și amenajată.

După slujba de sfințire ierarhul i-a binecuvântat pe toți cei prezenți, înmânându-le cruciuliți și iconițe întru amintirea acestei zile binecuvântate.

CEC permite colectarea semnăturilor pentru "Bazele Ortodoxiei"

4 iunie 2010. Comisia Electorală Centrală a decis ca procedura de colectare a semnăturilor întru susținerea referendumului pentru predarea obligatorie în școli

a "Bazelor Ortodoxiei" să se desfășoare timp de trei luni, în perioada 14 iunie - 14 septembrie.

Pentru colectarea semnăturilor vor fi tipărite

patru mii de liste bilingve de subscripție.

CEC și-a anunțat decizia în fața Grupului de inițiativă împunător de a promova această idee.

Academia de Științe a Moldovei propune predarea „Religiei” în școală

Academia de Științe a Moldovei (ASM) se pronunță pentru predarea cursurilor opționale „Religia”, „Istoria religiilor” și „Educația Creștin-Ortodoxă” cu titlu de experiment, transmite DECA-press.

AȘM propune să fie creată o comisie mixtă, formată din reprezentanții

principalelor confesiuni religioase din țară, comunității științifice și pedagogice pentru monitorizarea predării experimentale a acestor cursuri.

Comisia ar urma să elaboreze conceptul, curriculum-ul și manualele, cât și experimentarea acestora în câteva instituții de învățământ.

Recomandările AȘM au fost lansate pe fundalul disputelor în legătură cu introducerea în școli a cursului obligator „Bazele Ortodoxiei”. Un grup de inițiativă, în frunte cu fostul director al Serviciului de Informații și Securitate, Valeriu Pasat, au inițiat procedura de organizare a unui referendum în acest sens. Pe de alta parte, Grupul pentru Promovarea Statului Secular se opune introducerii în școli a cursului obligator „Bazele Ortodoxiei”.

Decizia Curții de Apel Chișinău cu privire la interzicerea referendumului va fi atacată la Curtea Supremă de Justiție

15.06. Curtea de Apel Chișinău a anulat decizia Comisiei Electorale Centrale (CEC) de înregistrare a Grupului de inițiativă pentru colectarea semnăturilor pentru desfășurarea unui referendum național privitor la introducerea în programa școlară a disciplinei „Bazele Ortodoxiei”.

Dumitru Ciubașenco,

purtătorul de cuvânt al lui Valeriu Pasat, liderul grupului de inițiativă, a declarat ca „decizia Curții de Apel va fi atacată în modul stabilit de lege” „Decizia Curții contravine bunului simț, dar și așteptărilor majorității creștinilor ortodocși, și demonstrează ca inițiativa lui Valeriu Pasat a trezit un

mare interes în societate”, a comentat Ciubașenco.

Decizia CEC a fost atacată în judecată de un Grupul pentru Promovarea Statului Secular, format de un șir de organizații neguvernamentale, care se opune introducerii în școli a cursului obligator „Bazele Ortodoxiei”.

DECA-press

Seminar privind „Bazele Ortodoxiei” în școală la Mănăstirea Suruceni

La 27 mai Mănăstirea Suruceni a găzduit un seminar de lucru la care au fost abordate mai multe aspecte privind introducerea „Bazelor Ortodoxiei” în instituțiile preuniversitare. Moderatorul discuției Egum. Epistimia (Goncearenco), stareța mănăstirii, a venit cu argumente de ordin cultural, psihologic, istoric, etic, sociologic, teologic și pedagogic pentru introducerea acestei discipline. S-a accentuat încă o dată că în statul nostru doar Ortodoxia reprezintă un factor unificator. „Suntem un popor ortodox. Elevii trebuie să-și cunoască credința, să aibă o viziune a lumii conform învățării mărturisite. Rădăcinile și valorile

noastre culturale au pornit din biserici și mănăstiri, iar adevăratele opere de artă și-au găsit izvorul din Sfânta Scriptură. Educația religioasă invită la reflecție, la autocunoaștere, ne întoarce spre Dumnezeu. Tocmai în această perioadă de criză și cădere morală valorile credinței trebuie revigorată și cultivate în inimile tinerilor” a menționat maica stareță.

Totodată, au fost propuse câteva compartimente importante care ar putea fi incluse în cadrul disciplinei: biblic, istoric, dogmatic, antropologic, moral și social. S-a înaintat un grup de experți care s-ar ocupa de elaborarea programului de studiu. S-a discutat pe marginea proiectului Legii cu privire la predarea acestei discipline. S-a elucidat și aspectul de dezinformare ce vine din partea oponenților acestei idei, în special a celor care urmăresc alte interese decât promovarea valorilor creștin-ortodoxe. Reprezentantii Grupului de inițiativă întru organizarea referendumului în acest sens au prezentat ultimele realizări întru promovarea ideii și au venit cu recomandări de rigoare.

Biserica Tuturor Sfinților din Bălți

Îți mulțumesc Ție Doamne, că ne-ai scos, ne-ai izbăvit de perioada ateismului. Prin acestea către tânăra generație zic: O mare fericire duhovnicească ne-a dat Domnul – oricând avem nevoie, oricând dorim – liber, deschis, fără frică mergem la casa Domnului, la Biserică. Doar în perioada ateismului te temeai să deschizi gura, să vorbești despre cele sfinte. Locașurile Sfinte au fost închise distruse, dar dacă și mai rămăsese undeva, apoi creștinii se temeau a le vizita, se temeau să nu fie văzuți, persecutați. Noaptea, pe ascuns se boteza, se cununa. Din propria-mi viață cunosc acest coșmar: pentru a vizita o biserică, a-mi face rânduiala creștinească plecăm în taină, pe ascuns la Chișinău sau la Ucraina.

Slava Domnului că am scăpat de acel coșmar. Astăzi avem multe biserici, mănăstiri, avem posibilitatea din plin a primi tot ce ne oferă Sf. Liturghie, Sfintele Taine, predicile, a cinsti sfintele icoane, a aprinde o lumânare ș.a.

Totuși ceva mai trebuie: a avea grijă de sufletul nostru, de modul de viață, debarasarea de deprinderi urâte, vicii, ce vorbesc că nu toate poruncile Domnului le împlinim, nu conform lor ducem viața. Toate vorbesc de necesitatea intensificării, îmbunătățirii procesului de iluminare creștinească a oamenilor, mai ales a tinerii generații comportamentul căreia lasă de dorit și e îngrijorător faptul. De aceea se construiesc noi biserici, se deschid școli duminicale, a fost convocată Adunarea Națională a Ortodocșilor, la care s-a cerut introducerea în curriculum școlar ore de religie ortodoxă.

Un adevărat dar de la Dumnezeu, o mare bucurie pentru locuitorii micraioanelor Podul Chișinăului și Cartierul 9 din or. Bălți a fost construirea și darea în exploatare a bisericii Tuturor Sfinților, sfințită de

PS Marchel, episcop de Bălți și Fălești însoțit de un sobor de preoți încă la 6 martie 2008. Biserica își desfășoară cu succes activitatea și datorită spiritului gospodăresc al preotului paroh protoiereu mitrofor Vitalii Bârlădean, a preotului Alexandru Bârlădean și a enoriașilor.

Clădirea bisericii este construită după proiectul arhitectului Valeriu Postolachi, în stil moldovenesc. Biserica are două niveluri: subsolul cu Prestolul în cinstea „Sf. Mc. Vitalii”, sfințit pe data de 6 martie 2008, amenajat cu toate cele necesare pentru rânduiala ortodoxă; la parter încă se mai lucrează. Crucile deasupra bisericii au forma crucii din mâna lui Ștefan cel Mare.

Deoarece biserica încă nu a fost finisată, mai e nevoie de ajutor.

În curtea bisericii sunt amplasate 3 răstigniri – 2 din ele în dreapta și una în stânga bisericii. Se construiesc câteva anexe, iar foisorul la aer liber oferă enoriașilor posibilitatea de a se odihni. Bucură ochii și inima trandafirilor, florile și pomii răsași în jurul bisericii, toate dând aspect frumos locului.

Biserica are și un bogat magazin unde creștinii pot procura obiecte de cult, candelă, cărți, icoane ș.a.

Enoriașii cu tragere de inimă, cu stăruință ajută la bunul mers al lucrurilor în cadrul parohiei. Printre cei care au contribuit cu mijloace financiare, cu materiale, cu munca fizică la prosperarea parohiei sunt Valentin Pușcaș, Mihail Didilică, preoteasa Svetlana Bârlădean, care pentru munca lor au fost decorați cu medalia Cuviosul Paisie Velicovschi.

La 11 mai a.c. părintele paroh Vitalie Bârlădean a împlinit 40 de ani. Noi enoriașii îl felicităm cu ziua nașterii, îi dorim sănătate, bucurie în familie, succese. Domnul să Vă păzească și să Vă ajute. La mulți ani!

Emilia E. Țurcanu, or. Bălți

Eparhia de Tiraspol și Dubăsari adună materiale pentru canonizarea noilor mucenici

4 Iunie 2010. Cu binecuvântarea Prea Sfințitului Episcop Sava în cadrul Eparhiei de Tiraspol și Dubăsari a fost creată o comisie specializată care adună materialele necesare pentru canonizarea noilor mucenici și mărturisitori ai credinței din perioada sovietică. Președintele comisiei este Protoiereul Vitalie Covali, iar secretar L. Alferiev.

Au fost analizate cercetările și mărturiile din ultimii ani, fiind descoperite mai multe personalități ale vieții eclesiale din spațiul transnistrean care au pățit pentru credință în secolul XX.

CALENDAR ORTODOX

Iunie - Cireșar

1 /14 L Sf. Mucenic Justin Martirul și Filosoful; Sf. Mc. Hariton și Firm.

2/15 M †)Sf. Mare Mucenic Ioan cel Nou de la Suceava; Sf. Nichifor Mărturisitorul, Patriarhul Constantinopolului.

3 /16 Mc Sf. Mucenici Luchilian cu soția și cei 4 copii: Ipatie, Paul, Dionisie și Clădie; Sf. Mc. Paula.

4/17 J †) Sfinții Mucenici: Zotic, Atal, Camasie și Filip de la Niculitel; Cuv. Mitrofan, Patriarhul Constantinopolului.

5/18 V Sf. Sfințit Mucenic Dorotei, Episcopul Tirului; Sf. Mucenici: Marchian, Nicandru și Leonid.

6/19 S Cuvioșii: Visarion și Ilarion cel Nou; Sf. Mc. Ghelasie.

7 /20 D Sf. Sfințit Mc. Teodot; Sf. Mc. Zenaida; Cuv. Sebastiana. **Duminica IV după Rusalii.**

8 /21 L Sf. Martiri Nicandru și Marcian; Aducerea moaștelor Sf. Mare Mc. Teodor Stratilat.

9/22 M Sf. Chiril al Alexandriei; Sf. 5 fecioare Mucenițe: Tecla, Mariamni, Marta, Maria și Enata.

10/23 Mc Sf. Sfințit Mc. Timotei, Episcopul Prasiei; Sf. Mucenici Alexandru și Antonina.

11/24 J Sfinții Apostoli Vartolomeu și Varnava.

12/25 V Cuvioșii Onufrie cel Mare și Petru Atonitul.

13/26 S Sf. Mucenița Achilina; Cuv. Trifilie, Episcopul Levcosiei.

14/27 D Sf. Prooroc Elisei; Sf. Metodie, Patriarhul Constantinopolului; Cuv. Iulita. **Duminica V după Rusalii.**

15/28 L Sf. Prooroc Amos; Sf. Mucenic Isihie; Fericirii Ieronim și Augustin.

16/29 M Sf. Tihon, Episcopul Amatunde și Sf. Mc. Marcu, Episcopul Apoloniadei.

17/30 Mc Sf. Mucenici: Manuil, Savel și Ismail.

18/1 J Sf. Mucenici: Leontie, Ipatie și Teodul.

19/2 V Sf. Apostol Iuda, ruda Domnului; Cuv. Paisie cel Mare; Sf. Mc. Zosima.

20/3 S Sf. Sfințit Mucenic Metodie, Episcopul Patarelor; Cuv. Calist, Patriarhul Constantinopolului.

21/4 D Sf. Mucenici Iulian din Tars și Afrodise. **Duminica VI după Rusalii.**

22/5 L Sf. Sfințit Mucenic Eusebie; Sf. Mucenici: Zenon, Zina și Galaction.

23/6 M Sf. Mucenița Agripina; Sf. Mc. Aristocleu preotul.

24/7 Mc †) Nașterea Sf. Prooroc Ioan Botezătorul (Sânzienele - Dragaica); †) Sf. Niceta de Remesiana; Adu-cerea moaștelor Sf. Mare Mucenic Ioan cel Nou de la Suceava.

25/8 J Sf. Mare Mucenița Fevronia; Cuvioșii Dionisie și Dometie; Cuv. Mc. Livia.

26/9 V Cuv. David din Tesalonic; Cuv. Ioan, Episcopul Gotiei.

27/10 S Cuv. Samson, primitorul de străini; Sf. Ioana Mironosița.

28/11 D Aducerea moaștelor Sfinților Mucenici Chir și Ioan; Sf. Mucenic Papia. **Duminica VII după Rusalii.**

29/12 L †) Sfinții marii Apostoli Sf. Petru și Sf. Pavel.

30/13 M †)Soborul Sfinților 12 Apostoli; †) Sf. Ierarh Ghelasie de la Râmeț.

Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava

2/15 iunie

Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava va fi sărbătorit pe data 2/15 iunie, de Biserica Ortodoxă. Sfântul s-a născut în jurul anului 1300, iar la vârsta de 30 de ani a fost martirizat în Cetatea Albă, din Peninsula Kerson de la Marea Neagră, pentru că nu s-a lepădat de credința creștină.

Sfântul Ioan cel Nou este unul dintre sfinții mai vechi al Bisericii noastre, având în vedere că a pățimit la începutul veacului al IV-lea. Era originar din Asia Mică, din partea de sud-est a Mării Negre, făcând parte dintr-o familie de negustori. A pățimit în Cetatea Albă, aproximativ în anul 1330, în urma unei dispute pe care a purtat-o cu conducătorul unei corăbii, pe care l-a biruit prin argumente cu privire la dreapta credință. Acela umplându-se de mânie l-a pârât conducătorului Cetății Albe de atunci care era tătar de credință zoroastriană. Sfântul Ioan a fost chemat înaintea lui și rămânând statornic în credința pe care o primise a fost supus chinurilor, în cele din urmă fiind decapitat.

Moaștele Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava au fost aduse în Moldova de Voievodul Alexandru cel Bun în anul 1415 și depuse la Biserica Mirăuți din Suceava, unde au stat până în anul 1589 când au fost mutate în noua Catedrală Mitropolitană. În prezent, sfintele moaște se află la Mănăstirea „Sfântul Ioan cel Nou” din Suceava.

Sfinții Mucenici Nicandru și Marcian

Biserica Ortodoxă îi sărbătorește mâine, 8 iunie, pe Sfinții Mucenici Nicandru și Marcian. Aceștia erau ostași în armata romană dislocată în cetatea Durostorum, astăzi Silistra, în Bulgaria. Pentru că mărturiseau credința creștină, au căzut victime campaniei de epurare a creștinilor din armata imperială desfășurată în anii 297-298. Alături de mulți alții, Sfinții Nicandru și Marcian au fost

arestați și persecutați, aflăm de la părintele academician Mircea Păcurariu: „În cursul unui război pe care Imperiul Roman l-a purtat împotriva perșilor împărații de atunci Dioclețian și Galeriu au hotărât să îndepărteze din armata romană pe toți aceia care îl mărturiseau pe Hristos considerând că aceștia nu luptă cu suficientă vitejie pentru a apăra hotarele sau integritatea Imperiului Ro-man. În Cetatea

Durostorum au suferit pentru Hristos moarte martirică doi ostași din armata romană și anume, Marcian și Nicandru. După ce s-a aflat faptul că sunt creștini, recunoscând ei înșiși acest lucru, au fost aruncați în închisoare și îndemnați să se lepede de Hristos și să slujească zeilor. Fiind supuși la mai multe chinuri, aceștia nu au renunțat la credința lor. Astfel, au suferit moarte martirică la 8 iunie 298”.

Sfântul Chiril al Alexandriei

Sfântul Chiril al Alexandriei este sărbătorit astăzi, 9/22 iunie, de către Biserica Ortodoxă. Unul dintre străluciții teologi ai veacului al V-lea, Sfântul Chiril rămâne în istoria gândirii creștine datorită atitudinii ferme în apărarea ortodoxiei și a învățăturii drepte împotriva ereziei lui Nestorie.

Sfântul Chiril al Alexandriei a trăit la sfârșitul secolului al IV-lea și începutul secolului al V-lea, între anii 370 și 433, într-o perioadă agitată din perspectiva încercărilor prin care Biserica a trecut. Formația sa intelectuală în școlile renumite din Alexandria îl va ajuta în misiunea pe care o va împlini în Biserica lui Hristos. Din punct de vedere duhovnicesc, el petrece mai mulți ani în pustia Egiptului, acolo unde dobândește severitatea și rigoarea din puncte de vedere moral și spiritual pe care o va manifesta în toată viața sa.

Opera Sfântului Chiril al Alexandriei prezintă o mare

importanță doctrinară, îndeosebi pentru istoria dogmelor. Ea este plină de idei și se impune prin ascutimea și adâncimea gândirii.

Alte detalii aflăm tot de la părintele Mihail Bogdan Călinescu: „De numele său se leagă în primul rând problematica Sinodului al III-lea Ecumenic, acolo unde s-a discutat erezia lui Nestorie care separa în Mântuitorul Iisus Hristos cele două firi, divină și umană, dar și Persoana Sa, afirmând ca în Mântuitorul ar fi două persoane. Opera Sfântului Chiril al Alexandriei stă în legătură cu această problematică a Sinodului III Ecumenic. De aceea, opera principală a Sfântului Chiril este numită ‘12 Anatemisme împotriva lui Nestorie’. În această lucrare lămurște pentru todeauna faptul că în Mântuitorul Iisus Hristos există o Persoană care are două firi, divină și umană. Foarte important pentru momentul de atunci al Bisericii, dar și pentru istoria de ansamblu a Bisericii este afirmația că Fecioara Maria este Născătoare de Dumnezeu și de atunci și până astăzi, acest adevăr de credință rămâne normativ”.

Sf. Mucenic Leontie, și a celor împreună cu dânsul, Ipatie și Teodul

18 iunie/ 1 iulie

Sfinții Mucenici Ipatie, Leontie și Teodul erau soldați romani. Leontie, grec de origine, era comandant de armată în orașul fenician Tripoli, pe vremea împăratului Vespasian (70-79), fiind respectat pentru curajul său, bunul simț și virtutea de care dădea dovadă.

Când împăratul l-a numit pe senatorul roman Adrian guvernator al districtului fenician, i-a dat libertate deplină în a “văna” creștini, iar în cazul în care aceștia nu vroiau să jertfească la idolii lor romani, să fie dați spre tortură și moarte. În drumul său spre Fenicia Adrian a auzit de faptele Sf. Leontie care a întors pe mulți păgâni la creștinism și l-a delegat pe tribunul Ipatie cu un detașament de soldați la Tripoli, să-l prindă și să-l aresteze pe creștinul Leontie. Pe drum, însă, Ipatie a căzut grav bolnav și fiind aproape de moarte a avut un vis în care i s-a arătat un înger care i-a spus: “Dacă vrei să fii tămăduit, tu și soldații tăi trebuie să spuneți de trei ori: “Dumnezeule al lui Leontie, ajută-mă!”

Deschizând ochii, Ipatie l-a văzut pe înger și i-a spus: “Dar eu trebuia să-l arestez pe Leontie și acum să cer ajutor

Dumnezeului său?” În acel moment îngerul a dispărut. Ipatie a povestit visul său soldaților, printre care se afla și bunul său prieten Teodul, după care toți împreună au cerut ajutor Dumnezeului căruia i se închina Sf. Leontie. Ipatie s-a vindecat în clipa următoare spre bucuria soldaților săi, numai Teodul stătea deoparte, mirându-se de minunea ce s-a făcut. Sufletul său s-a umplut de dragoste pentru Dumnezeu, rugându-l pe Ipatie să se grăbească mai repede ca să ajungă la Sf. Leontie.

La sosirea în oraș, un străin i-a invitat în casa lui și i-a găzduit cu bucurie și dăruire. Aflând că cel care i-a omenit a fost chiar Sf. Leontie, au căzut în genunchi și i-au cerut să-i lumineze în credința cea adevărată. Atunci Sf. Leontie i-a botezat pe loc și când a chemat în rugăciune numele Sfintei Treimi, un nor de lumină s-a adunat deasupra lor, picurând ploaie peste ei. Ceilalți soldați care-l căutau pe comandantul lor ajunseră la Tripoli, unde se afla deja și guvernatorul Adrian. Aflând ce s-a întâmplat, a ordonat ca cei trei, Leontie, Ipatie și Teodul să fie aduși în fața lui. După ce i-a amenințat cu chinurile și moartea, le-a cerut să se

lepede de Hristos și să se închine la zeii romani.

Însă toți mucenicii și-au mărturisit credința neștirmită în Hristos. Sf. Ipatie a fost pus sub un zid și trupul i-a fost scrijelit cu gheare de fier iar Sf. Teodul a fost bătut fără milă cu bătele. Văzând hotărârea sfinților, în cele din urmă le-au tăiat capul. După ce a fost torturat, Sf. Leontie a fost dus în temniță iar în dimineața următoare a fost adus în fața guvernatorului. Adrian a încercat să-l ademenească pe sfântul mucenic cu bani și onoruri dar nereușind să-l înduplece, l-a pus la alte chinuri. Sfântul a fost suspendat de un stâlp cu capul în jos și cu o piatră mare legată de gât, dar nici acest chin nu l-a făcut să renunțe la credința lui. Atunci guvernatorul a pus să fie bătut cu bătele până nu a mai rămas viață în el. Trupul i l-au aruncat apoi în afara orașului dar creștinii l-au luat și l-au îngropat cu mare evlavie lângă Tripoli. Cei trei sfinți mucenici au murit cândva între anii 70-79.

Despre acuzele ce i s-au adus Sf. Leontie și despre pătimirile și moartea lui s-a scris de către scribul curții pe plăcuțe metalice care au fost puse la mormântul său.

Tehnologia fără etică ar putea duce la distrugerea creației

Transplantul de organe, eutanasia, clonarea, avortul, schimbarea de sex și alte asemenea acte pun în discuție atât libertatea de acțiune a omului asupra propriului corp, cât și limitele etice, morale și religioase. Toate acestea și încă multe alte aspecte de acest gen se află în sfera bioeticii. Propunem atenției cititorilor câteva întrebări și răspunsuri dintr-un interviu cu pr. prof. Vasile Răducă, secretarul Comisiei de bioetică a Patriarhiei Române, profesor universitar la Catedra de teologie morală din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă din București, dar și parohul bisericii Kretzulescu din București.

- Părinte profesor, sunteți unul dintre cei mai importanți specialiști în domeniul bioeticii din Biserica Ortodoxă. În ce măsură este cunoscută bioetica în rândul preoților, cu rolul pe care l-a căpătat ea în societate?

- Conceptul de bioetică este unul nou. A fost folosit pentru prima dată într-un articol din anul 1970 de cancerologul american Van Rensselaer Potter. Acesta definea bioetica drept știința a vieții. Grijă pentru apărarea vieții a existat și există în preocuparea Bisericii încă de la constituirea acesteia. Pe de o parte, Biserica militează pentru apărarea vieții, ca dar al lui Dumnezeu, iar pe de altă parte, Împărăția lui Dumnezeu, obiectivul operei de răscumpărare a Mântuitorului și speranța creștinilor, este înțeleasă ca Împărăția a vieții, desigur, nu în sensul biologic al cuvântului, dar determinată de calitatea existenței omului în condiția

vieții biologice. Preocupată de viața din Împărăția lui Dumnezeu, Biserica nu neglijează viața în trup. Dimpotrivă, ea acordă o atenție deosebită vieții omului încă din momentul constituirii ei și-l ajută pe om să-și înțeleagă și să-și prețuiască viața până în momentul sfârșitului forme de manifestare biologică a acesteia. Ea recomandă atenție deosebită față de embrionul uman, de sănătatea și evoluția lui, de întreaga existență în trup a omului. Spun toate acestea spre a nu avea impresia că de viața umană se îngrijesc numai cei care se numesc "bioeticieni". De altfel, având în vedere cercetările și rezultatele din domeniul biotehnologiei moderne, oamenii au început să se gândească la faptul că e nevoie să se ia o serie de măsuri în vederea apărării vieții. Și aceasta, pentru că aceste biotehnologii pot crea riscuri pentru ființa umană. O tehnologie fără etică poate duce chiar la distrugerea a ceea ce Dumnezeu a creat, ceea ce nu este, desigur, de dorit.

Inițial, bioetica a apărut ca o disciplină laică, pe de o parte, din cauza rezervelor oamenilor de știință față de punctele deosebite ale religiilor sau grupărilor religioase cu privire la aceleași probleme de ordin etic, pe de altă parte, din cauza rezervelor Bisericii față de modul în care bioeticienii privesc viața umană. Ulterior, înțelegându-se că nu poți fundamenta o etică fără repere absolute – or, religia oferă aceste repere –, în organizațiile și organismele internaționale și naționale preocupate de bioetică au fost solicitate să participe și organizațiile religioase. Biserica participă astfel la mișcarea și la preocupările bioetice, fundamentându-se pe ideea că viața este sacră și că trebuie apărată sub toate formele ei de existență, neobstrucționând performanțele biotehnologiei de îmbunătățire a formelor ei de manifestare, acolo unde este cazul. Niciodată Biserica nu va sprijini vreo idee sau acțiune care ar duce la deteriorarea sau la distrugerea vieții cuiva. În felul acesta, toți cei interesați de apărarea vieții ajung să-și dea mâna, iar instituțiile abilitate ajung să elaboreze norme care să aperse viața umană.

- Există la medicii noștri din România o anumită aplecare către viziunea moralei creștine?

- Bioetica impune niște reguli care vizează biotehnologii sau rezultate ale unei cercetări din domeniul biologiei, fiziologiei sau

chimiei, de vârf, care nu știm unde duce omul. Cei care vorbesc în numele bioeticii ar trebui să țină seama de toate aceste etici particulare, active și mai ales de cele care, cumva, au o perspectivă în timp... Eu am cunoscut câțiva astfel de medici. Cu unii dintre ei lucrez chiar în Comisia de bioetică a Patriarhiei, pe alții îi cunosc din Comisia de Bioetică UNESCO pentru România. Sunt oameni de bună calitate, care își propun să aperse viața și iau în serios morala creștină, în activitatea lor sau când apar probleme de bioetică. Dar nu pot să spun că nu există și destui medici liber-cugetători, care nu țin cont de punctul de vedere al Bisericii.

Se pare, totuși, că statutul medicului tinde mai degrabă spre unul de prestator de servicii. Iar serviciile lui sunt aplicate pe om, adică intră în zona conștiinței, a moralei, în zonele sufletești adânci, unde e domeniul religiei. Asta mă face să cred că statutul medicului se înstrăinează de viața omului.

Suferinzi au o încredere deosebită în medic. Dacă medicul este un bun prestator de servicii, nu este rău. Unii medici, prin specializarea lor, intră în zone care țin oarecum de domeniul religiei (cum ar fi problemele de conștiință, probleme duhovnicești, care nu au legătură cu actul medical). În special, medicii psihiatri pătrund în aceste domenii. Eu cunosc medici psihiatri buni creștini, cu rezultate deosebite în tratarea maladiilor, așa cum cunosc pe alții, necredincioși, care nu au aceleași rezultate, dimpotrivă. Toți medicii sunt interesați, cel puțin teoretic, să aperse viața. Dacă o fac și cu frică de Dumnezeu, cu atât mai bine! Biserica a respectat totdeauna actul medical. Dacă Biserica activează pentru sănătatea ontologică a omului, medicul activează pentru sănătatea trupului, dar tot pentru sănătate. De aceea, pe undeva, preotul și medicul se întâlnesc exact prin ceea ce ei fac. Iar în Sfânta Scriptură se spune: "Cinstește-l pe medic pentru că și el este de la Dumnezeu". Și este normal să se spună așa, dat fiindcă medicul, prin definiție, este un om care se îngrijește de sănătatea aproapelui. Dacă medicul este egalat și de omul care se îngrijește de viața eternă, cu atât mai bine. Altfel, este un specialist, un tehnician, care te tratează în limita competențelor sale. Că sunt și medici oameni de afaceri, aceasta este cu totul altceva.

Larisa și Constantin IFTIME

CE SE ÎNTÂMPLĂ DACĂ CĂDEM ÎNTR-O GAURĂ NEAGRĂ?

În ultima perioadă zvonurile că experimentul LHC va aduce cu sine Apocalipsa au dat naștere la sumbre scenarii și teorii, concentrate în jurul ideii conform căreia în urma ciocnirii particulelor protonice se vor forma numeroase găuri negre, care ne vor înghiți pe toți. Ei bine, să fie chiar așa de "negru" viitorul?

Cea mai recentă explicație menită să rezolve această dilema a venit din partea asto-fizicianului Neil deGrasse Tyson, care vorbește despre o moarte destul de cruntă, numită simbolic "spaghetificare". În concluzie dacă ajungem într-o gaură neagră, din cauza gravitației foarte mari, corpul se rupe mai întâi în două, apoi în patru, opt, șaisprezece s.a.m.d, iar în același timp părțile "componente" sunt presate ca un tub de pasta de dinți.

În cartea sa "Moartea într-o gaură neagră" (Death by Black Hole: And Other Cosmic Quandaries), deGrasse Tyson vorbește explicit despre găurile negre, asigurându-ne

că mărimea lor nu mai contează, ținând cont de faptul că un om nu are cum să supraviețuiască unei asemenea prăbușiri. Toate explicațiile sale adunate sub denumirea "Toate modurile în care Universul vrea să ne ucidă", nu fac decât să le dea subiecte de gândire celor care vor să afle cum va avea loc Apocalipsa și să ne pună pe gânduri. Toți oamenii de știință știau până acum că în câteva miliarde de ani, Soarele va vaporiza Pământul, însă ipoteza înghițirii lui de către o gaură neagră nu era o teorie bătută în cuie.

De ce ar trebui să-l credem pe cuvânt? Neil deGrasse Tyson este unul dintre cei mai mari cercetători americani, având ca domeniu de explorare stelele, exploziile astrale, galaxiile, Universul în general. De asemenea, Neil deGrasse este și unul dintre cei mai respectați scriitori din domeniu. Printre cele 8 cărți de astro-fizică pe care le-a scris se numără: "Cercul nu e Limita: Aventurile unui astro-fizician" și "Originile: 14 miliarde de ani de evoluție cosmică".

BISERICA

ORTODOXĂ RUSĂ

SPUNE "DESTUL!"

MONOPOLULUI

DARWINIST ÎN

ȘCOLI

Biserica Ortodoxă Rusă a spus miercuri, 9 iunie 2010, că trebuie să pună capăt "monopolului darwinist" în școlile din Rusia, declarând că ar trebui învățate explicațiile religioase ale creației, alături de evoluție, conform Reuters, citată de presa internațională.

"A venit timpul să dispară monopolul darwinismului și ideea înșelătoare că știința, în general, contrazice religia. Aceste idei ar trebui să rămână undeva în trecut", a declarat Mitropolitul Ilarion într-o conferință ținută la Moscova. "Teoria lui Darwin rămâne o teorie. Acest lucru înseamnă că ar trebui să fie predată copiilor ca una dintre mai multe teorii. Copiii ar trebui, deci, să știe și despre celelalte teorii".

Statul ateu sovietic, care s-a prăbușit în 1991, s-a folosit de Darwin pentru a respinge învățăturile religioase. Teoria, conform căreia biologia susține că oferă o explicație verificabilă pentru modul în care formele de viață se dezvoltă prin selecție naturală, acum domină în școlile rusești cât și în predarea științelor din majoritatea țărilor.

Mitropolitul Ilarion a declarat că, ideea conform căreia o specie ar putea evolua într-o alta, nu a fost niciodată dovedită. Copiii "ar trebui să știe despre pictura religioasă, despre crearea lumii, care este comună tuturor religiilor monoteiste", a mai spus el.

Liudmila Alexeieva, un veteran disident, a declarat pentru Reuters, că liberalii ruși ar lupta împotriva oricărei tentative de introducere în sălile de clasă, a predării religioase, în special în domeniul științei.

"Este o idee periculoasă și vom face tot ce putem să-i oprim", a spus ea.

Mitropolitul Ilarion conduce Departamentul de relații externe al Bisericii. Prelegerea sa în fața oficialilor Ministerului rus de Externe de la Moscova a fost dedicată luptei împotriva "secularismului fanatic" al liberalilor, ostili față de religie, și a chemat la dialog cu secularismul moderat și la cooperare cu catolicii, împotriva dușmanilor comuni.

Creștinismul ortodox este religia dominantă a Rusiei, iar președintele Dmitri Medvedev și primul-ministru Vladimir Putin participă în mod regulat la slujbele ortodoxe.

Rusia are, de asemenea, mai multe mari minorități religioase – printre care aproximativ 20 milioane de musulmani, dintr-o populație de 141 milioane - care și-au exprimat uneori îngrijorarea cu privire la ceea ce numesc ei: locul privilegiat al Bisericii Ortodoxe.

Medvedev, pe 1 iunie 2010, a semnat o lege care face din ziua de 28 iulie o sărbătoare națională, prin care este marcată fondarea Bisericii, prin botezul kneazului Vladimir din Kiev, în 988. Parlamentarii musulmani au solicitat și ei o sărbătoare națională, pentru a marca sosirea Islamului în Rusia.

ÎPS Ilarion a declarat că celorlalte culte, nu ar trebui să fie îngrijorate de sărbătoarea botezului, fiindcă este dedicată tuturor cetățenilor, datorită rolului botezului lui Vladimir în fondarea statului rus.

"Este dificil să ne imaginăm Rusia - dacă ar mai fi existat o Rusie... în cazul în care alegerea nu ar fi fost făcută", a mai spus el.

/stiri.lacasuriortodoxe.ro/

CURIERUL ORTODOX LA 15 ANI DE LA FONDARE

Interviu cu dr. Nicolae Fuștei, redactorul-șef al publicației *Curierul Ortodox*

Spiritualitatea și măreția unui popor nu se măsoară cu numărul de războaie purtate sau cu teritoriile cucerite de la vecini, ci prin tezaurul cultural adunat de secole la rând, prin normele morale, relațiile cu lumea înconjurătoare și cu Dumnezeu, precum și prin modul de a vedea lucrurile, metodele de apărare a credinței, a intereselor naționale și atitudinea față de istorie.

La 24 iunie 2005 s-e împlinesc cincisprezece ani de la apariția primului număr al publicației „Curierul Ortodox”. În viața Republicii Moldova acesta a fost un moment deosebit de important, deoarece ziarul respectiv era unica publicație a Bisericii Ortodoxe din țară.

***

Cum începe istoria publicației Curierul Ortodox?

Necesitatea de a avea un organ de presă profesional, care ar juca rolul de cristalizator în viața cotidiană a clerului și credincioșilor, prin intermediul cărui s-ar putea face schimb de experiență, de opinii cu privire la situația forurilor reprezentative ale clerului, obiectivele de iluminare și creștinare a populației din Republica Moldova; lupta, succesele obținute împotriva curenților, sectelor ce neagă rolul religiei și al Bisericii etc. perpetua de mai mulți ani. Cu prilejul vizitei ÎPS, în primăvara anului 1995, la biserica „Sf. Dumitru” din Chișinău, s-a discutat și problema editării în Moldova a unui ziar ortodox, căci țara noastră probabil era ultima din fosta URSS unde încă nu apăruse un periodic bisericesc. Peste câteva zile au fost invitați la Mitropolie părintele Pavel Borșevschi, dl Vasile Ciobanu (pe atunci încă nu era preot) și dl Nicolae Fuștei. Au fost emise decreele cu privire la numirea lui Nicolae Fuștei în calitate de redactor-șef, iar a viitorului părinte Vasile Ciobanu – în calitate de secretar responsabil al noii publicații.

La 2 iunie 1995, între Mitropolia Chișinăului și a Moldovei, în persoana Mitropolitului Vladimir, și biserica „Sfântul Dumitru”, în persoana protoiereului-paroh Pavel Borșevschi, este încheiat un Contract de constituire a ziarului „Curierul Ortodox” SRL. Iar la 9 iunie 1995, Statutul publicației periodice „Curierul Ortodox” este înregistrat la Camera Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu numărul 10405326.

În așa fel, depășind un șir de obstacole reale și artificiale, nou-formata redacție a publicației la 24 iunie editează varianta română și cea rusă – „Православный Вестник”.

școală. Această concepție reiese din „Adresarea Înalț Prea Sfințitului Vladimir – Mitropolit al Chișinăului și al întregii Moldove – către cititori”, publicată în primul număr al ziarului.

Care era periodicitatea ziarului?

Pentru început, ziarul apărea de două ori pe lună în limba română și o dată pe lună în limba rusă, difuzându-se prin intermediul protopopilor. Dar începând cu anul 1996, fiecare doritor putea să se aboneze la ziar la orice oficiu poștal din Moldova.

În prezent, deși cu un tiraj mai modest și apărând doar o dată pe lună, „Curierul Ortodox” continuă să-și îndeplinească scopul pentru care și fusese conceput. Ba mai mult, acum redacția, pentru a putea să-și îndeplinească misiunea mai eficient folosește și rețeaua internet. Astfel, din 12 februarie 2002, apare și varianta electronică a publicației „Curierul Ortodox”. Fiecare cititor poate vizita pagina noastră în internet la adresa <http://www.curierulortodox.info>

Pe lângă ediția de bază a ziarului în limba română, în perioada 1995-1999 a fost editat și un supliment în limba rusă – „Православный Вестник” – care cuprindea aceleași rubrici ca și „Curierul Ortodox” și care se difuza cititorilor prin abonament de către „Poșta Moldovei”.

Redacția „Curierului Ortodox” a susținut mereu inițiativele tineretului în privința apostolatului laic. Deosebit de fructuoasă a fost colaborarea cu Asociația Studenților Creștini Ortodocși din Moldova începând cu luna iunie 1997, când apare primul număr al ziarului „Logos” ca organ de presă al ASCO, în fruntea acesteia aflându-se studentul Academiei Teologice din Chișinău Zagnat Nicolae. Mai bine de un an (iunie 1997 – august 1998) „Logosul” apărea ca supliment la „Curierul Ortodox”, difuzându-se împreună cu ediția de bază. Suplimentul studențesc avea propria sa redacție în frunte cu jurnalistul Iulian Proca.

Din iunie 2003, practic nu mai există cooperare între redacția „Curierului Ortodox” și Asociația Studenților Creștini Ortodocși din Moldova, probabil din cauza mai multor motive.

Cum ar trebui să fie o publicație ortodoxă în zilele noastre?

Astăzi societatea așteaptă o prezență mai vie a Bisericii, o prezență de tip „misionar”. Misionarul merge din casă în casă și se interesează direct de credința omului, de nevoile lui concrete. Deși trecem printr-o criză economică, este de datoria noastră să amplificăm munca de iluminare religioasă a creștinilor ortodocși. O problemă fundamentală rămâne nevoia conștientizării de către credincioși a participării eficiente, reale, responsabile la Sf. Liturghie, la viața bisericească. La rezolvarea acestei probleme poate contribui, în mare măsură, presa bisericească. Desigur, Biserica are de rezolvat multe sarcini, dar pe primul plan credem că ar trebui plasat învățământul religios, care ar putea fi realizat atât prin școlile teologice, cât și prin mijloacele de informare în masă. Astfel că existența periodicelor bisericești nu mai este un moft al cuiuiva, ci o necesitate stringentă.

Care sunt realizările periodicului Curierul Ortodox?

În paginile publicației au fost plasate o serie de materiale de la adunările protopopiatelor din Moldova, în cadrul cărora au fost discutate mai multe probleme cu care se confruntă în prezent Biserica Ortodoxă locală, cu propuneri care – în opinia participanților la aceste adunări – ar fi putut normaliza situația. „Curierul Ortodox” a ținut la curent cititorul cu evenimentele importante din viața internă a Mitropoliei Chișinăului: conflictul de la Mănăstirea Nouleamț; desființarea Seminarului Teologic de la Chițcani ș.a. Ziarul a fost mereu la dispoziția clericilor și a creștinilor care nu sunt indiferenți față de problemele ce țin de viața Bisericii. Astfel, în paginile ziarului au fost publicate articolele: „Cum se nasc conflictele în Biserică”, referitor la evenimentele de la Seminarul din Chițcani (nr. 13-14, 2001, p. 3); „Autonomie reală: sondaj de opinii” (nr. 13, 2001, p. 4); „Ierarhie sau dictatură bisericească?” (nr. 14, 2001, p. 3); „Durere și dezamăgire” (gândurile unui student de la Seminarul Teologic din Chițcani; nr. 16, 2001, p. 3).

Un ecou deosebit l-a avut nr. 22 din 1997 al ziarului, în care au fost publicate câteva materiale sub genericul „Vor studia copiii noștri religia în școală? Depinde de noi!”. În acel număr au fost date spicuiți din programele electorale ale candidaților la postul de președinte al Republicii Moldova – al dlui Mircea Snegur și dlui Petru Lucinschi. Mulți creștini, inclusiv preoți, până atunci nu erau decizi pentru cine să voteze, dar după ce au citit ziarul, au primit răspuns la întrebarea care-i frământa.

Cu părere de rău, mai există persoane care sunt gata să jertfească interesele societății pentru niște „ciorbă de linte”. Așa s-a întâmplat și în cazul nostru. Văzând că balanța alegerilor arată că cei care vor ca copiii lor să învețe religia în școală vor vota pentru dl Mircea Snegur, dl Lucinschi îl găsește pe pr. Ioan Grigoraș, care doar pentru o zi, 30 noiembrie 1996, devine „purtător de cuvânt al ÎPS Vladimir” și, la Televiziunea Națională, a aduce învinuire ziarului „Curierul Ortodox” care, chipurile, dezinformează cititorul și susține că dl Lucinschi este pentru predarea religiei în

școală. Cine a mințit atunci, dacă nici până acum nu avem religia în școală?

Dar după câte știm, Curierul Ortodox a avut și alte activități.

Pe parcursul acestor cincisprezece ani de activitate, „Curierul Ortodox” a organizat o serie de concursuri pentru copii. În 1996, din inițiativa ziarului a fost organizat, pentru prima dată în republica noastră, un concurs de desen pentru copii în ajunul Sfințelor Paști, care s-a încheiat cu o frumoasă expoziție la teatrul „Licurici” din capitală și cu premiile laureatilor.

La concurs au participat 253 de copii din Republica Moldova, prezentând circa 300 de lucrări. Pe data de 9 aprilie 1996, juriul a examinat lucrările sosite la concurs și a numit învingătorii. Premiului I i-a fost acordat lui Iurică Brașoveanu.

În anul 1997 este organizat cel de al II-lea concurs de desen „Icoana din sufletul copilului”. La 18 mai, în incinta Teatrului de păpuși „Licurici” din capitală a avut loc ceremonia premierii laureatilor și deschiderea expoziției de către înalt ÎPS Mitropolit al Chișinăului și al întregii Moldove, Vladimir.

Învingătorii au fost: locul I – Paul Vrabie, cu desenul „Sfântul Haralampie”; locul II – Vasile Savateev, cu lucrarea „Hristos a înviat”, șc. medie nr. 10, Chișinău; locul III – Irina Ivancenco, cu desenul „Buna-Vestire”, șc. medie nr. 10, Chișinău; Viorica Didic, cu lucrarea „Dimineața sfântă”, șc. medie nr. 87, Chișinău. Au mai fost menționate și alte 50 de lucrări deosebit de interesante.

Al treilea concurs de desen „Icoana din sufletul copilului” a avut loc în anul 1998. Doamnele Nadejda și Natalia Vâhocenco, mamă și fiică – profesoare la școala de pictură „A. Șciusev” din Chișinău, împreună cu discipolii dumnealor au pregătit o frumoasă expoziție de desen, inspirată din trăirea și simțirea copiilor.

Al patrulea concurs de desen pentru copii a avut loc abia peste 5 ani, în 2004. În vederea promovării valorilor culturii și spiritualității neamului nostru, publicația „Curierul Ortodox”, împreună cu organizația obștească „ICHTHYS-Moldova”, a anunțat un concurs de desene ale copiilor în ajunul sărbătorilor Sfințelor Paști „Lăsați copiii să vină la Mine”. Concursul s-a desfășurat sub genericul: „Sărbătorirea Învierii – bucuria tuturor”. La concurs au participat copii și adolescenții între 4 și 18 ani.

De diplome de gradul I s-au învrednicit Gheorghe Gonciar, Mihai Bițiv și Sergiu Furtună. Diplomele de gradul II le-au revenit Elenei Gârbea, Tatiane Corobcă și lui Constantin Borodin, iar cele de gradul III au fost acordate lui Vitalie Neculescu, Nina Țintă și Eugen Curcudel. Învingătorilor la concurs li s-au acordat și premii în bani: 500 de lei pentru marele premiu; câte 300 de lei pentru locul I; 200 de lei – locul II și câte 100 de lei pentru locul III.

„Curierul Ortodox” a participat și la realizarea unor proiecte internaționale, cum ar fi cel cu denumirea „Valorile creștinismului universal ca fundament de încredere și dialog pentru grupurile confessionale din Republica Moldova”, realizat în cadrul proiectului „Reflectarea diversității în mass-media”, care este o parte componentă a altui proiect – „Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova” („The Peace Bulding Framework Project”), administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău. Proiectul a fost finanțat de Guvernul Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor în Rusia și alte state ex-sovietice.

Din cele expuse până acum vedem că viața „Curierului Ortodox” pe parcursul celor cincisprezece ani de existență nu a fost deloc ușoară. Cine le-a ajutat colaboratorilor ziarului să învingă toate greutățile și să supraviețuiască?

În primul rând, credința în Dumnezeu cel Adevărat. Probabil pentru că nu căutam ale noastre, ci facem ceea ce credem că este spre binele întregului corp bisericesc, spre binele creștinilor, Dumnezeu ne ajută. Mai avem noroc de un duhovnic cum este părintele Pavel Borșevschi. Dacă astăzi mai rezistăm, în mare măsură este meritul dumnealui.

Ne au ajutat și cititorii. Am rămas profund impresionată de gestul nobil al unei fetițe de 14 ani, Tatiana Cociug, care a donat ziarului 5 lei, poate că ultimii pe care-i avea. Cine dintre bogați ar fi făcut un astfel de gest?

Redacția a rămas recunoscătoare părintelui Chiril, dascălul Tatiana și episcopului Tudor de la biserica „Sf. Arhangheli” din penitenciarul din Soroca, care au hotărât să jertfească pentru „Curierul Ortodox” un salariu lunar; soților Ciorap, care au donat ziarului două icoane pentru a fi vândute, iar banii câștigați să fie folosiți la editarea ziarului.

Cu toate dificultățile pe care le-a suportat, în pofida oricăror obstacole publicația a supraviețuit, a activat, a culturalizat și iluminat masele largi, a discutat probleme, a răspuns la întrebări, a propagat limba română, tradițiile și obiceiurile naționale. În acest sens nu putem să nu subliniem meritul colaboratorilor de la „Curierul Ortodox” care, vădind multă flexibilitate, au știut să pregătească numerele în așa fel încât fiecare cititor să găsească ceva important și interesant pentru sine.

Primul număr al ziarului Curierul Ortodox

Cu timpul în colectivul redacției au mai venit dna Larisa Eršov – stilizator, dna Larisa Ciobanu – contabil, Dumitru Tolico (viitor preot) – redactor tehnic, diaconul Nicolae Bujor – corespondent și dna Mariana Silvestrovici, un traducător de forță.

„Curierul Ortodox” trebuia să fie un mijloc de iluminare religioasă a cititorilor, a creștinilor ortodocși din țara noastră. Pe lângă aceasta, ziarul urma să răspundă intereselor mai multor categorii de cititori, în paginile lui fiind publicate articole ce țin de apărarea credinței ortodoxe, de istoria, cultura noastră, de problemele cu care se confruntă societatea, materiale referitoare la educația religioasă în

NELINIȘTIT ESTE SUFLETUL NOSTRU PÂNĂ NU SE ÎNTOARCE IARĂȘI LA TINE, DOAMNE

LECTII DE CATEHIZARE

Lecția 56

“PUTEREA SFINȚITOARE”

DESPRE CINSTIREA ICOANELOR ȘI A CRUCII

Ce este o icoană?

O icoană este o imagine (de obicei bidimensională), reprezentând pe Hristos, sfinți, îngeri, evenimente biblice importante, pilde sau evenimente din istoria Bisericii.

Sf. Grigore Dialogul (Papă a Romei, 590-604) vorbea despre icoane ca fiind Scriptura pentru analfabeți: „Ceea ce scrisul prezintă cititorilor, imaginea prezintă celor neînvățați care o privesc, căci în ea și cei ignoranți văd ce ar trebui să urmeze; în ea pot citi analfabeții” (*Epistola către Episcopul Serenus din Marsilia*, NPNF 2, Vol. XII, p. 53).

Celor care sugerează că acest fapt nu mai este relevant în epoca noastră, le aducem aminte de rata mare a analfabetismului pe care o avem acum, într-un segment major al populației... copiii.

Icoanele ne ridică mințile de la cele pământești la cele cerești. Sf. Ioan Damaschinul a spus: „Prin icoane vizibile suntem conduși la contemplarea a ceea ce este divin și spiritual”. Prin păstrarea memoriei celor pictați în icoane, suntem inspirați să-i imităm. Sf. Grigore de Nissa (330-395) povestea cum nu putea trece pe lângă o icoană cu Avraam care-l jertfea pe Isaac „fără să verse lacrimi”. Într-un comentariu la aceste cuvinte, s-a spus la al Șaptelea Sinod Ecumenic: „Dacă unui asemenea Doctor imaginea i-a folosit și i-a produs lacrimi, cu atât mai mult ea va aduce cântă și-i va face bine celui simplu și needucat”.

Se închină ortodocșii la icoane?

Creștinii se roagă în prezența icoanelor (așa cum evreii se rugau în prezența icoanelor Templului), dar nu la icoane.

Fac icoanele minuni?

Pentru a pune aceasta întrebare într-o perspectivă corectă, să încercăm mai întâi să răspundem la câteva întrebări: Făcea chivotul legământului minuni (vezi *Iosua 3,15*, *1 Samuel 4,6* ș.a.)? Vindea șarpele de aramă pe cei mușcați de șerpi (*Numeri 21,9*)? Au înviat oasele profetului Elisei pe un om (*2 Împărați 13,21*)? A vindecat umbra lui Petru pe bolnavi (*Fapte 5,15*)? Au vindecat

hainele lui Pavel pe cei bolnavi și au scos draci (*Fapte 19,12*)?

Răspunsul la aceste întrebări este Da, într-un anumit fel. Totuși, ca să fim mai corecți, Dumnezeu a fost Cel care a ales să facă minuni prin aceste obiecte. În cazul chivotului și a șarpelui de aramă, avem de-a face cu imagini prin care s-au făcut minuni. Dumnezeu a făcut minuni prin rămășițele profetului Elisei, prin umbra unui sfânt și prin lucruri care au fost doar atinse de un sfânt. De ce? Pentru că Dumnezeu cinstește pe cei ce îl cinstesc. (*1 Samuel 2,30*), își găsește plăcerea în a face minuni prin sfinții Lui, chiar și pe aceste căi indirecte. Faptul că Dumnezeu poate sfinți lucruri materiale nu trebuie să surprindă pe cei ce cunosc Scriptura. De exemplu, nu numai altarul templului era sfânt, ci tot ce îl atingea (*Exod 29,37*). A respinge adevărul că Dumnezeu lucrează prin lucruri materiale înseamnă a cădea în gnosticism.

Prin urmare, da, într-un sens larg icoanele pot face minuni, deoarece Dumnezeu cinstește pe cei ce-L cinstesc.

Care este diferența dintre închinare și venerare?

Creștinii ortodocși nu se închină la icoane în sensul în care cuvântul închinare este folosit în limba modernă.

Creștinii ortodocși cinstesc icoanele, ceea ce înseamnă că le respectă pentru că sunt obiecte sfinte și pentru că respectă pe cei pe care îi reprezintă. Nu ne închinăm icoanelor așa cum nu ne închinăm steagului țării. Respectul față de steag reprezintă aceeași atitudine ca și față de icoane, un fel de cinstire. Așa cum nu venerăm lemnul sau vopsea, ci persoana pictată în icoană, tot așa patrioții nu venerază țesătura și culorile, ci țara reprezentată de steag.

Acesta a fost felul de gândire al celui de al Șaptelea Sinod Ecumenic, care a decretat în al său Oros: „Acesta fiind cazul, urmând calea împărătească și învățătura de inspirație divină a Sfinților Părinți și a Tradiției Bisericii sobornicești - căci noi știm că este inspirată de Duhul Sfânt, care se află în ea - decidem în mod corect și după o lungă examinare, că asemenea Crucii sfinte și dătătoare de viață, la fel sfintele și prețioase icoane pictate în culori și împodobite cu pietre prețioase sau cu altă materie având același scop să fie puse în sfintele biserici ale lui Dumnezeu, pe obiecte și haine sfinte, pe pereți și pe străzi, indiferent dacă ele sunt icoane ale Domnului Dumnezeu și Mântuitor Iisus Hristos, ale Preacuratei Fecioare, Sfânta Născătoare de Dumnezeu, sau ale îngerilor sau Sfinților. Căci ori de câte ori vedem reprezentarea lor prin imagini, ori de câte ori le privim, ne aducem aminte de prototipuri, îi iubim mai mult...Căci cinstea dată imaginii se adresează prototipului, și persoana care cinstește o icoană venerază pe cel reprezentat de ea. Într-adevăr, aceasta este învățătura Sfinților noștri Părinți și Tradiția Sfintei Biserici sobornicești, care a dus Evanghelia de la un capăt la celălalt al pământului.”

Evreii înțelegeau diferența dintre venerare și închinare (adorare). Un evreu pios își săruta șalul de rugăciune înainte să și-l pună și săruta Tora înainte să o citească în sinagogă. Cu siguranță Iisus a făcut la fel, înainte să citească Scriptura în sinagogă.

Primii creștini au înțeles și ei această

distincție. În Martirajul lui Polycarp (care a fost un ucenic al Sfântului Apostol Ioan), ni se spune cum unii au căutat să-l influențeze pe magistratul roman să nu le dea voie să ia trupul Sfântului Martir, „ca nu cumva, s-a spus, ei să renunțe la cel răstignit și să înceapă să se închine la acesta. Aceasta s-a făcut la îndemnul iudeilor, care au urmărit și când era să-l luăm din foc, ei neștiind că era imposibil pentru noi să renunțăm la Hristosul care a suferit pentru mântuirea întregii lumi - deși fără păcat - sau să ne închinăm altuia. Căci Lui, care este Fiul lui Dumnezeu, ne închinăm, dar pe martiri îi cinstim doar ca pe ucenici și imitatori ai Domnului, care merită aceasta pentru neegalata lor dragoste față de Împăratul și Învățătorul lor... Atunci sutașul, văzând împotrivirea iscată de iudei, l-a pus în mijloc și l-a ars după obiceiul lor. După aceea noi i-am luat oasele, care erau mai de preț decât pietrele prețioase și mai scumpe decât aurul curat, și le-am așezat într-un loc potrivit, unde Domnul ne va îngădui să ne adunăm după cum putem, cu bucurie, și să sărbătorim martirajul lui, aducându-ne aminte de cei care s-au luptat deja și pregătindu-i pe cei care vor avea de luptat” (*Martirajul lui Polycarp 17,2-3; 18,1-3*).

Crucea

Semnul Sf. Cruci însoțește neîncetat creștinătatea, încă de la apariția ei. Pentru creștini, chiar și după trecerea la cele veșnice, crucea rămâne semnul tare și sfânt care străjuiește și în mormânt până la a doua venire a lui Hristos și învierea morților.

Prin semnul crucii, creștinul mărturisește iubirea față de Hristos, care a suferit pe crucea Golgotei pentru lumea întreagă. Acest semn se realizează prin împreunarea celor 3 degete de la mâna dreaptă: degetul mare, arătător și mijlociu, care sunt duse pe rând la frunte, piept, umărul drept și umărul stâng, odată cu rostirea cuvintelor: „În numele Tatălui și Fiului, și al Sf. Duh, Amin”, în timp ce inelarul și degetul mic sunt lipite de palmă. Împreunarea celor 3 degete ne duce cu gândul la Preasfânta Treime, iar îndoirea în palmă a celorlalte degete ne aduce aminte că Iisus Hristos a fost Dumnezeu adevărat și Om adevărat.

Cuvintele care însoțesc semnul Sf. Cruci mărturisesc că noi credem în Dumnezeu care locuiește sus, în ceruri, în Fiul său care a coborât pe pământ pentru noi și care S-a înălțat la ceruri și stă de-a dreapta Tatălui, în Sf. Duh care a fost trimis în lume ca să continue lucrarea mântuitoare a lui Hristos. Prin cuvântul Amin, care înseamnă „așa este”, adevărat că tot ce am mărturisit prin Cruce este credința după care ne conducem în viața noastră cotidiană.

Unul din motivele, și poate că principalul, pentru care creștinii cinstesc Sf. Cruce, este acela că prin ea ne-a venit mântuirea. Hristos este Cel care ne-o dăruiește, răstignindu-se pe cruce și spălând prin sângele Său curat păcatele noastre. El moare cu capul în sus, spre Dumnezeu, pentru ca prin El omul să poată urca la cer, și cu mâinile întinse ca să cuprindă pe toți oamenii.

Popul din care au mâncat Adam și Eva în grădina Edenului este înlocuit prin cruce și astfel creația se întoarce la forma ei originală, căci dacă printr-un lemn a venit păcatul, tot printr-un lemn el a fost strivit, de aceea putem spune că prin cruce am fost creați din nou.

Unele învățături greșite au afirmat de multe ori că cinstirea semnelor Sf. Cruci este împotriva celei de-a doua porunci a Decalogului care spune: „Să nu-ți faci chip

cioplit, nici altele asemănătoare și să te închini lor” (*Ieșirea 20, 4*). Aceste acuzații sunt false: „Noi nu cinstim materia - să nu fie! - ci semnul, ca simbol al lui Hristos”. Această afirmație a Sf. Ioan Damaschin are într-adevăr temei, pentru că Sfânta Cruce semnifică puterea lui Dumnezeu.

Tot în acest sens ne mărturisește și Sf. Ap. Pavel, când spune: „Căci cuvântul crucii este nebunie pentru cei ce pier, pentru noi cei ce ne mântuim ea este puterea Lui Dumnezeu” (*1 Cor. 1, 18*).

Mântuitorul Hristos ne spune că la a doua Sa venire, pe cer va apare Semnul Fiului Omului, adică semnul crucii.

Tălmăcind acest text, precum și referirile biblice din Apocalipsă privind sfârșitul lumii, exegeții biblici au arătat că la sfârșitul veacurilor când vor învia morții, iar cei din viață vor lua alte trupuri pentru a-L întâmpina pe Hristos, soarele se va stinge, iar semnul crucii va lumina de șapte ori mai tare decât lumina soarelui, inspirând frică tuturor celor ce nu au cinstit-o.

„Cine voiește să-mi slujească Mie, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze Mie” (*Mt 16, 24*), ne mai spune Mântuitorul. Aceste cuvinte sugerează că fiecare în această viață este chemat să-și ducă crucea sa, adică fiecare este chemat spre un anumit fel de trăire al vieții.

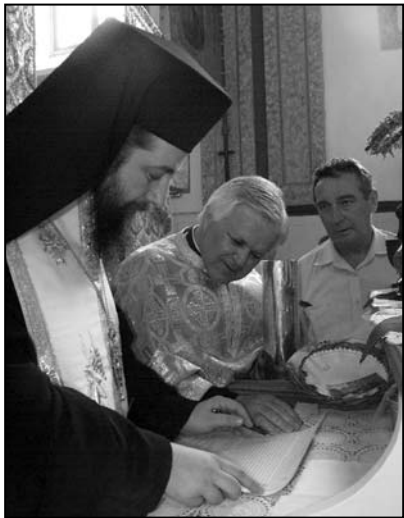
Că Sf. Cruce este un simbol al puterii dumnezeiești, ne-o dovedește însăși natura. Spicul grâului, din care se face pâinea, crește în forma crucii, strugurii cresc în forma crucii și chiar omul are forma crucii. Acesta poate e și motivul, pentru care scriitorii bisericești numesc Sf. Cruce apărare de dușmani, izvorul desfătării cerești, tăria minții, bucuria sufletului, plinirea bunătații și desăvârșirea sfințeniei.

Creștinii dintotdeauna au cinstit Sfânta Cruce. Ea este pusă la răscrucea drumurilor pentru ca să ne amintească de cuvintele Mântuitorului: „Eu sunt calea, adevărul și viața” (*In 14,6*); crucea este așezată la mormintele celor dragi nouă ca să ne amintească de cuvintele: „Eu sunt învierea” (*In 11,25*); la fântâni ca să ne spună: „...cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică” (*In 4, 14*). Mamele noastre, când scot pâinea din cuptor, o înseamnă cu semnul crucii, gândindu-se de asemenea la cuvintele Mântuitorului: „Eu sunt pâinea vieții” (*In 6, 35*).

Ca un simbol al creștinătății, Sf. Cruce aduce și până astăzi în sufletele noastre iubirea Celui ce s-a răstignit pe ea.

Dr. Nicolae Fuștei

Sfințire la biserica românească din Gyula Mică, Ungaria

La biserica cu hramul „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din Gyula Mică, singura biserică din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria care poartă acest hram, a fost prilej de bucurie duhovnicească.

Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Ortodox Român al Ungariei, a săvârșit slujba de sfințire a crucii de pe turla acestui lăcaș de cult, în urma lucrărilor de

restaurare și aurire care au avut loc de curând.

„S-a înlocuit lemnăria de la această turlă și s-a acoperit cu tablă de cupru. Celelalte restaurări au avut loc mai demult în urmă cu zeci de ani și anume în anul 1909 și în anul 1936. Prin urmare, lucrările care s-au efectuat la această biserică constituie un eveniment istoric în viața acestei parohii. Ne bucurăm pentru acest eveniment și nădăjduim că multe altele vor mai avea loc și la Catedrala episcopală din Gyula și la alte biserici din Episcopia noastră”, a spus Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Ortodox Român al Ungariei.

Din anul 2006, biserica cu hramul „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din Gyula adăpostește un rând de veșminte ale Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași, dăruite de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, la vremea aceea Mitropolit al Moldovei și Bucovinei.

Marș în apărarea vieții și împotriva avortului, în București

Cu ocazia Zilei Copilului, 1 iunie 2010, Pro-Vita București a organizat primul marș pentru dreptul la viață al copilului nenăscut, numit sugestiv „Marșul Tăcerii”.

La eveniment au participat circa 100 persoane. Deși vremea a fost ploioasă și friguroasă pentru prima zi de vară, au venit alături de noi tineri, familii și copii.

Participanții au purtat banere cu mesaje precum „Avortul oprește o inimă care bate”, „Te iubesc, lasă-mă să te cunosc” sau „Avortul nu e o soluție” și tricouri cu însemnele organizației, cele Două Inimi - a mamei și a copilului său. Coloana s-a oprit la biserica „Eroii Revoluției”, unde s-au aprins lumânări și s-au depus flori în semn de aducere-aminte pentru victimele avortului în România.

Marșul a fost primul eveniment de acest tip organizat în București, la 20 de ani de la liberalizarea avortului în România. Am marcat astfel o aniversare tristă, amintindu-ne și faptul că, de tot atâția ani, România are cea mai înaltă rată a avortului din țările care

alcătuiesc astăzi Uniunea Europeană.

În efortul său de conștientizare a publicului față de urmările devastatoare ale avortului, Pro-Vita își propune să organizeze anual astfel de evenimente și să le dea o amploare crescândă, prin invitarea unor organizații partenere din România dar și din alte țări, de alte confesiuni, pentru a învăța din experiența și metodele folosite acolo de mișcarea pentru viață.

Asociația Pro-vita este o organizație de apărare a vieții întemeiată pe învățăturile de credință creștin-ortodoxe, care prin scopul și metodele sale de acțiune se adresează în special persoanelor tinere, indiferent de confesiune, întrucât viața este o valoare universală.

Conștienți de dificultățile majore ale afirmării vieții într-o cultură a morții, într-o țară declarată creștină dar în care, paradoxal, avortul este cea mai banală intervenție chirurgicală, noi continuăm să credem în puterea exemplului personal, în valoarea vieții de familie trăită în Hristos.

Sursa: pro-vita

Ședința plenară a Adunării Episcopilor Ortodocși din Franța

La Catedrala greacă „Sfântul Ștefan” din Paris se va desfășura sâmbătă, 12 iunie, sesiunea anuală de lucru, care regroupează Episcopii membrii ai Adunării, responsabili și membrii de comisie, clerici și laici, informează mitropolia.eu. Este vorba despre un moment de rugăciune și un lucru în comun pentru a face bilanțul activităților în curs de desfășurare.

Întâlnirea va fi și o ocazie de a se discuta subiecte de interes comun pentru toți ortodocșii din Franța, precum și de a reflecta asupra mijloacelor de dezvoltare a lucrării inter-ortodoxe din cadrul Adunării Episcopale, pentru a acționa și a continua să se mărturisească unitatea Bisericii Ortodoxe în Franța.

Zece țări susțin Italia în fața tribunalului European

02.06. Roma - Pentru prima dată în istoria Curții europene a Drepturilor Omului, zece state membre, între care Rusia, s-au declarat „amicus curiae”, adică terță parte, în fața sentinței dată împotriva statului italian care interzice expunerea crucifixului în sălile de școală și care va fi studiată de Marea Cameră a acestui Tribunal la 30 iunie. Tribunalul a comunicat marți la European Centre for Law and Justice (ECLJ) lista membrilor care s-au declarat în apărarea Italiei: Armenia, Bulgaria, Cipru, Grecia, Lituania, Malta, Monaco, San Marino, România și Federația Rusă.

Aceste zece state, care fac parte din cele 47 de națiuni ale Consiliului European, au cerut în mod formal Tribunalului să se poată prezenta în mod oficial ca „terță parte” atunci când va fi instrumentat procesul în fața Marii Camere. Condiția de „terță parte” permite statelor să poată prezenta în formă oficială Tribunalului observații scrise și orale. Aceste țări intenționează să intervină în sprijinul statului italian care face totul pentru a fi anulată sentința din luna noiembrie 2009 care interzice crucifixele în școlile publice. În același timp, douăsprezece organizații neguvernamentale (ONG) au fost admise de Tribunal ca „terță parte”. Până acum nici un stat sau ONG nu a intervenit în sprijinirea sentinței.

În afară de aceste zece state membre, alte state s-au pronunțat împotriva sentinței din 3 noiembrie 2009, cum ar fi Austria sau Polonia care au făcut declarații politice la 19 noiembrie respectiv 3 decembrie. „Este vorba de un precedent important pentru viața Tribunalului, pentru că în general statele membre se abțin să intervină sau intervin numai atunci când

cazul lovește un cetățean din statul propriu”, a explicat agenției Zenit Gregor Puppink, director al European Centre for Law and Justice. „Cazul Crucifixului” este unic și nu are precedent. Zece state au decis să explice Curții care este limita jurisdicției sale și care este limita capacității sale de a crea noi ‘drepturi’ împotriva voințelor statelor membre. În toate acestea se poate vedea o contrabalansare a puterii sale”. „Cazul Crucifixului”, cunoscut și precum „cazul Lautsi”, a fost predat la Marea Cameră a Tribunalului după ce guvernul italian a prezentat recurs la 28 ianuarie împotriva sentinței dată de Secțiunea a Doua a Tribunalului la 3 noiembrie 2009.

În această primă instanță, Tribunalul se exprimase afirmând că prezența Crucifixului în sălile de școală este „contrară dreptului părinților de a-i educa pe copii în linie cu propriile convingeri și cu dreptul copiilor la libertatea de religie”, pentru că studenții ar putea să simtă „că sunt educați într-un ambient școlar care are pecetea unei anumite religii”. Tribunalul a continuat afirmând că prezența Crucifixului putea să fie „tulburătoare din punct de vedere emotiv” pentru copilul doamnei Lautsi (cea care a prezentat recursul) și că n-ar fi permis „să fie învățați elevii la o gândire critică” sau la acel „pluralism educativ care este esențial pentru conservarea unei societăți democratice”. Tribunalul a concluzionat că era vorba de o încălcare a articolului 2 din Protocol numărul 1 (Dreptul la educație), precum și a articolului 9 (libertatea religioasă) din Convenție.

Această decizie a fost dur criticată din partea experților politici și a juriștilor din diferite state europene și considerată ca o impunere a „laicismului”. În concret. S-a spus că Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu prevede că statul „este obligat la neutralitate confesională în cadrul instruirii publice obligatorii” sau în orice alt sector public. În realitate, diferite state membre ale Consiliului European sunt „state confesionale”, în sensul că au o religie oficială sau îl recunosc pe Dumnezeu în legile și constituțiile lor. Transmitând la 2 martie Marii Camere decizia cu privire la „cazul Lautsi”, Tribunalul a recunoscut că sentința din noiembrie ridică grave probleme legale și trebuie să fie reconsiderată pentru formarea tribunalului.

La 29 aprilie, guvernul italian a prezentat memorandumul său la Tribunal explicând că judecătorii de la Strasbourg nu au competențe pentru a impune laicismul într-o țară, îndeosebi în Italia, o națiune caracterizată în majoritate de credincioși care practică și se identifică în religia catolică. Decizia Tribunalului, care va urma după audiența publică a Marii Camere care va avea loc la 30 iunie, va fi publicată la sfârșitul anului.

Stimați cititori! Nu uitați să vă abonați la „Curierul Ortodox” pe anul 2010

MATERIALELE PUBLICATE REFLECTĂ DOAR OPINIA AUTORILOR ȘI GRADUL LOR DE DOCUMENTARE

Stimați cititori, dacă ați citit ziarul și nu doriți să-l păstrați, transmiteți-l la alți cititori, dar vă rugăm să nu-l folosiți pentru necesități auxiliare

curierul ortodox

Publicație
în limba română
Indice de abonare: 22034

Adresa
redacției

„Curierul Ortodox”. Bd. Traian, 3/1
MD-2060 Moldova (Rep)
Tel. 77-25-33; 77-24-44
http://www.geocities.com/cortodox_fuste_i_nicolae@yahoo.com

REDACȚIA

Dr. Nicolae FUȘTEI - redactor șef,
Prot. Vasile CIOBANU - secretar responsabil,
Preot Dumitru TOLICO - redactor tehnic

Tipografia „Prag”
str. Spicului 94,
Chișinău
Tirajul: 1000
Comanda: 1076